

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **T., s. r. o.**, so sídlom v N., zastúpeného JUDr. M. V., advokátom, Advokátska kancelária, so sídlom K., proti žalovaným **1) B. H., K., 2) V., a. s., B., o zaplataenie 207 544,63 eur**, ktorá sa vedie na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 33 Cb 79/10, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 15. marca 2012, č. k. 3 Cob 48/2012 -74, jednomyselne takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením odvolací súd potvrdil uznesenie z 5. decembra 2011 č. k. 33 Cb 79/2010 – 64, ktorým súd prvého stupňa žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Súd prvého stupňa žalobcovi oslobodenie od poplatkov nepriznal s odôvodnením, že žalobca nespĺňa podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, keďže z predložených dokladov vyplýva, že hodnota jeho majetku v roku 2010 predstavovala 338 704 eur. Pri takomto majetku nie je možné, aby nemala finančné prostriedky na zaplataenie súdneho poplatku. To, že za rok 2010 spoločnosť vykázala hospodársku stratu je výsledkom podnikateľského rizika a jej finančná situácia nie je natoľko zlá, že jej nedovoľuje zaplataiť súdny poplatok.

Žalobca v odvolaní uvádzal, že oslobodenie od poplatkov nežiada z dôvodu nedostatku peňažných prostriedkov, ale z dôvodu, že bez súhlasu a podpisu žalovaného 1), ktorý je druhým konateľom a má na výsledku sporu protichodný záujem, nemôže nakladať s účtom spoločnosti. Žalovaný 2), ktorý vedie účet spoločnosti teraz prísne trvá na tom, že dispozícia s účtom je možná len s podpisom oboch konateľov spoločnosti. Nepriznanie oslobodenia by pre žalobcu znamenalo odmietnutie spravodlivosti. Oslobodenie je možné

kedykoľvek, ak nastane konsolidácia spoločnosti, odňať. Odvolací súd k argumentácii žalobcu v potvrdzujúcom rozhodnutí uviedol, že samotný odvolateľ v odvolaní nespochybňuje, že spoločnosť má dostatok prostriedkov. Ak spoločnosť platne prijala rozhodnutie viesť súdne konanie, je jej povinnosťou (ako žalujúceho účastníka) zaplatiť súdny poplatok za návrh na začatie konania. Súd nemôže riešiť spory medzi spoločníkmi žalobcu tým, že povinnosť znášať poplatok prenesie formou oslobodenia na štát.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 26. marca 2012.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. V dovolaní uviedol, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, čím v konaní došlo k vade, ktorá zakladá prípustnosť dovolania. Zopakoval argument, že o oslobodenie nežiada z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov, ale z dôvodu, že podľa spoločenskej zmluvy za spoločnosť konajú dvaja konatelia (pozn. súdu J. S. a B. H.–žalovaný 1). K dispozícii s finančnými prostriedkami na účte sa vyžaduje podpis oboch konateľov, teda aj podpis žalovaného 1), ktorý ho odmieta, keďže má v konaní protichodný záujem. K odôvodneniu odvolacieho súdu uviedol, že každý spoločník je oprávnený v mene spoločnosti uplatňovať nároky na náhradu škody alebo iné nároky, ktoré má spoločnosť proti konateľovi. Nevyžaduje to prijatie žiadneho rozhodnutia spoločnosti. Je to objektívny dôvod, pre ktorý poplatok za návrh na začatie konania nie je možné zaplatiť a od žalovaného 1) nemožno reálne očakávať, že dá súhlas na zaplatenie poplatku. Nepriznanie oslobodenia od poplatkov pre žalobcu znamená odňatie spravodlivosti. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alebo aby uznesenie zmenil a žalobcovi oslobodenie od poplatkov priznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.), či opravný prostriedok smeruje proti takému rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním a dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Podľa § 239 O. s. p. platí, že ak bolo napadnuté rozhodnutie vydané v tejto procesnej forme, je dovolanie proti nemu prípustné, ak je napadnuté zmeňujúce uznesenie (§ 239 ods. 1 písm. a) O. s. p.), alebo uznesenie, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa (§ 109 ods. 1 písm. c/).

Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/), ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (ods. 2 písm. b/), ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (ods. 2 písm. c/).

Keďže dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu, zo žiadneho z uvedených ustanovení prípustnosť dovolania nemožno dovodiť. Proti každému rozhodnutiu súdu je však prípustné dovolanie z dôvodov vymenovaných v ustanovení § 237 písm. a) až g) O. s. p. Okrem iných, prípustnosť dovolania zakladá aj postup súdu, ktorým bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f) O. s. p., ktorého sa dovoláva žalobca. Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa názoru dovolacieho súdu k takému postupu odvolacieho súdu v prejednávanej veci nedošlo.

V konaní (vrátane odvolacieho konania), ktorého výsledkom bolo rozhodnutie o neoslobodení žalobcu od súdnych poplatkov nedošlo k žiadnemu procesnému pochybeniu, ktoré by bolo možno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Podľa názoru dovolacieho súdu nemožno vylúčiť, že procesné práva spôsobom odnímajúcim účastníkovi právo konať pred súdom porušuje aj vecne nesprávne rozhodnutie o neoslobodení od súdneho poplatku. V prejednávanej veci sa tak nestalo a to ani bezprostredne samotným rozhodnutím,

ani tým, že takého rozhodnutie zakladá možnosť (splnenie podmienky) pre zastavenie konania vo veci samej ak žalobca súdny poplatok nezaplatí.

Správny je názor odvolaciemu súdu, že nie sú splnené podmienky pre oslobodenie žalobcu od súdnych poplatkov. Občiansky súdny poriadok v § 138 ods. 1 stanovuje, že účastníkovi možno priznať oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to odôvodňujú pomery účastníkov. U žalobcu, ktorý je právnickou osobou – obchodnou spoločnosťou pomery osobného charakteru (rodinné, sociálne, zdravotné) neprichádzajú do úvahy. Do úvahy tak prichádzajú len dôvody majetkové. Zo spisu je zrejmé a potvrdzuje to aj žalobca, že žalovaný má prostriedky ktoré mu umožňujú poplatok zaplatiť. Zdrojom problémov žalobcu, ktorý mu bráni v zaplatení poplatku je nerovnaký názor jeho dvoch spoločníkov a konateľov na vedenie konania (či má byť vedené alebo nie) a z tohto plynúca nejednoznačnosť kolektívnej vôle spoločnosti a jej prejavu navonok. Treba prisvedčiť odvolaciemu súdu, že v tomto smere nie je úlohou súdu riešiť spory medzi spoločníkmi spoločnosti.

Argument žalobcu uvádzaný v dovolaní, že každý spoločník je oprávnený v mene spoločnosti uplatniť nároky, ktoré má spoločnosť proti konateľovi bez toho, aby to vyžadovalo prijatie rozhodnutia (§ 122 ods. 3 Obch. zák.) nemôže obstáť vo vzťahu k žalovanému 2. Vo vzťahu k nemu ide o uplatňovanie nároku spoločnosti voči tretej osobe. Žalobu môže podať len spoločnosť vo vlastnom mene na vlastné náklady. Žaloba musí spĺňať všetky požiadavky stanovené O. s. p., vrátane účinne prejavenej vôle spoločnosti a zaplatenia súdneho poplatku.

Ustanovenie § 122 ods. 3 Obch. zák., na ktoré sa odvoláva žalobca skutočne umožňuje každému spoločníkovi uplatňovať v mene spoločnosti nároky na náhradu škody proti konateľovi. Ide o osobitný druh žaloby, ktorý v mene spoločnosti podáva spoločník, pričom spoločník je podľa ods. 4 povinný znášať trovy súdneho konania, teda aj súdny poplatok (§ 137 O. s. p.). Z obsahu žaloby v jej doterajšom znení nevyplýva, že ide o žalobu podľa § 122 ods. 3 Obch. zák. a nie o bežnú žalobu, ktorou spoločnosť vo svojom mene sama uplatňuje svoje nároky. V žalobe je síce uvedený, ako zástupca žalobcu J. S. – konateľ, ktorý aj udelil plnú moc pre advokáta, avšak z uvedeného nevyplýva, že podáva žalobu podľa § 122 ods. 3 Obch. zák. Ak by tak bolo, bol by on povinný zaplatiť súdny poplatok. Aj nejde

o žalobu podľa § 122 ods. 3 Obch. zák. platí pre žalobu aj v časti proti žalovanému 1) to, čo už bolo uvedené vo vzťahu k žalovanému 2).

Z uvedených dôvodov neoslobodením žalobcu od súdnych poplatkov mu nebola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom a neboli dané skutočnosti, ktoré by zakladali prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) O. s. p. Dovolací súd nezistil ani žiadny iný dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa niektorého z iných ustanovení § 237 O. s. p. Z uvedených dôvodov dovolanie podľa § 218 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením 243b ods. 4 O. s. p., ako neprípustné odmietol.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. mája 2012

JUDr. Peter Dukes, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková